

NOTĂ: Versiunea în limba originală a acestei pagini [fi](#) a fost modificată recent. Versiunea lingvistică pe care o consultați acum este în lucru la traducătorii noștri.

Swipe to change

finlandeză

Succesiunile

Finlanda

Această fișă informativă a fost realizată în colaborare cu Consiliul Notariatelor din UE (CNUE).

1 Cum se redactează dispoziția pentru cauză de moarte (testament, testament conjunctiv, pact asupra unei succesiuni viitoare)?

Chestiunile succesoriale sunt reglementate de Codul succesoral (40/1965). Singurul mod de a se dispune ceea ce se va întâmpla după deces cu patrimoniul succesoral este întocmirea unui testament. Testamentul trebuie să fie întocmit în scris și în prezența simultană a doi martori. Testatorul trebuie să semneze testamentul la întocmirea acestuia sau să recunoască semnătura sa anterioară întocmirii acestuia. Martorii trebuie să ateste acest testament prin semnarea lui după ce a fost semnat de testator ori a recunoscut semnătura sa din testamentul respectiv. Un testament oral poate avea, de asemenea, forță juridică obligatorie în anumite cazuri excepționale.

De asemenea, este posibil să se întocmească un testament reciproc, care, în cele mai multe cazuri, este întocmit de către soți pentru a transfera dreptul de proprietate între ei. Testamentele reciproce sunt supuse aceluiași exigențe formale ca și în cazul altor testamente. Normele care se aplică testamentelor reciproce între soți se aplică, de asemenea, testamentelor reciproce între persoane aflate într-un parteneriat înregistrat.

2 Ar trebui ca dispoziția să fie înregistrată și, dacă da, în ce mod?

Autoritățile din Finlanda nu țin un registru al succesiunilor.

3 Există restricții asupra libertății de a dispune pentru cauză de moarte (rezervă succesorală, de exemplu)?

Libertatea de a lăsa moșteniri se limitează la descendenții direcți și la soțul/soția persoanei decedate. Descendenții direcți și copiii adoptați, precum și descendenții acestora, au dreptul la o cotă rezervată din patrimoniul succesoral al persoanei decedate. Cota rezervată se ridică la jumătate din valoarea cotei succesoriale care a fost transferată moștenitorului respectiv, în conformitate cu decretul-lege privind succesiunile.

Un soț beneficiază, de asemenea, de protecție împotriva unui testament întocmit de către soțul decedat. Soțul supraviețuitor poate păstra patrimoniul indivizibil al soțului decedat, cu condiția să existe fie o cerere a unui descendent direct privind împărțirea patrimoniului succesoral, fie un testament întocmit de testator. Cu toate acestea, întotdeauna soțul supraviețuitor poate să rămână în posesia exclusivă a locuinței comune a soților, precum și în posesia bunurilor de uz gospodăresc obișnuite, cu excepția cazului în care soțul supraviețuitor deține proprietăți rezidențiale care pot fi folosite ca locuință.

4 În cazul în care nu există o dispoziție pentru cauză de moarte, cine moștenește și în ce proporție?

Principalii moștenitori rezervari sunt descendenții direcți, fiecare dintre ei beneficiind de o parte egală din succesiune. În cazul decesului unui copil, orice descendent al copilului respectiv va deveni moștenitor și fiecare ramură a familiei va primi o parte egală.

Dacă persoana decedată a fost căsătorită și nu are descendenți direcți supraviețuitori, soțul supraviețuitor este cel care va moșteni, în primul rând, patrimoniul soțului decedat. Persoanele care se află într-un parteneriat înregistrat au dreptul de a moșteni în aceleași condiții ca și soții.

În cazul în care persoana decedată nu are descendenți direcți supraviețuitori și nici nu a fost căsătorită la momentul decesului, tatăl și mama persoanei decedate vor primi fiecare jumătate din moștenire. În cazul în care a decedat tatăl sau mama persoanei decedate, partea sa de moștenire va fi împărțită între frații și surorile acestei persoane. În cazul în care un frate sau o soră a decedat, orice descendent al fratelui / surorii respectiv(e) îi va lua locul, și fiecare ramură a familiei va primi o parte egală. În cazul în care nu există frați sau surori sau descendenți ai acestora, dar unul dintre părinții persoanei decedate este încă în viață, acesta va primi întregul patrimoniu.

În cazul în care niciunul dintre moștenitorii menționați mai sus nu a supraviețuit persoanei decedate, părinții tatălui și mamei acesteia vor primi întreaga masă succesorală. În cazul în care bunicul patern, bunica paternă, bunicul matern sau bunica maternă a persoanei decedate a murit, partea de moștenire care ar fi revenit bunicului/bunicii respectiv(e) revine copiilor săi. Verii nu au drept de succesiune.

5 Care este autoritatea competentă:**5.1 În materie de succesiune?**

Există mai multe autorități care au competență cu privire la chestiunile legate de administrarea succesiunilor. Inventarul patrimoniului succesoral (*perukirja*) al activelor și pasivelor persoanei decedate, trebuie depus la administrația fiscală din raza de domiciliu a defunctului, în termen de o lună de la data la care a fost întocmit inventarul. De asemenea, confirmarea listei beneficiarilor masei succesoriale poate fi obținută de la birou de înregistrare local. Trezoreria statului este autoritatea centrală pentru chestiunile privind dobândirea de bunuri imobile de către stat. Tribunalul districtual (*käräjäoikeus*) în raza căruia persoana decedată a locuit este instanța competentă pentru toate cazurile legate de patrimoniul succesoral.

5.2 să primească o declarație de renunțare sau de acceptare a unei succesiuni?

O moștenire poate fi acceptată prin luarea în primire efectivă a proprietății moștenite. De asemenea, moștenitorii pot să dea o declarație separată de acceptare a moștenirii. Dacă patrimoniul succesoral a fost împărțit, se întocmește o declarație de acceptare a moștenirii pentru ceilalți moștenitori care au acceptat succesiunea. Dacă patrimoniul succesoral nu a fost împărțit, declarația de acceptare se întocmește pentru o persoană care administrează patrimoniul succesoral. De asemenea, o astfel de declarație poate fi prezentată în fața unei instanțe.

Nu s-a prevăzut un format pentru renunțarea la succesiune, dar aceasta trebuie făcută în scris. O declarație de renunțare poate să fie dată de către orice persoană sau de către o persoană care deține o cotă din patrimoniul succesoral al defunctului, de către administratorul patrimoniului succesoral, distribuitorul patrimoniului succesoral, executorul testamentar sau orice moștenitor prin subrogare. Pentru ca declarația de renunțare să poată produce efecte juridice cu privire la un sechestr al creditorilor, moștenitorul trebuie să prezinte o declarație scrisă de renunțare la succesiune sau să depună o declarație de renunțare la un birou de înregistrare local, în vederea înregistrării acesteia (Codul privind executarea silită, capitolul 4 articolul 81).

5.3 să primească o declarație de renunțare sau de acceptare a unui legat?

Nu există o formă specială de comunicare a intențiilor de acceptare a moștenirii de către beneficiarii unui testament. O declarație de acceptare, întocmită de beneficiar către administratorul patrimoniului succesoral sau către persoana care împarte succesiunea, va fi considerată drept acceptare a legatului, în același mod ca și orice acțiune concretă inițiată de beneficiar în legătură cu proprietatea în cauză. Notificarea moștenitorilor cu privire la existența unui legat este suficientă pentru a se demonstra că beneficiarul dorește să își exercite drepturile pe care i le conferă testamentul.

Orice declarație de renunțare la o succesiune trebuie să fie formulată în scris. Pentru ca o astfel de renunțare să aibă efecte juridice în raport cu orice sechestru asupra patrimoniului, beneficiarul moștenirii trebuie să notifice în scris această renunțare la patrimoniul succesoral, ori să depună declarația de renunțare la biroul de înregistrare local, în vederea înregistrării în mod corespunzător (Codul privind executarea silită, capitolul 4 articolul 81).

5.4 să primească o declarație de renunțare sau de acceptare a unei rezerve succesoriale?

Moștenitorul trebuie să notifice persoanei beneficiare cererea sa privind cota rezervată, prin intermediul unui executor judecătoresc sau într-un alt mod verificabil, în termen de șase luni de la data la care a fost notificat cu privire la legat. O cerere privind o cotă rezervată poate fi efectuată, de asemenea, printr-un anunț într-un Monitor oficial, publicat în perioada menționată mai sus, dacă o astfel de cerere nu a fost notificată beneficiarului pe motiv că acesta ar putea fi prezumat că a evitat să ofere informații cu privire la cerere sau în cazul în care nu se cunoaște adresa acestuia.

6 Scurtă descriere a procedurii de soluționare a unei succesiuni în temeiul legislației naționale, inclusiv pentru lichidarea patrimoniului succesoral și pentru partajul bunurilor (trebuie furnizate și informații din care să reiasă dacă procedura de succesiune este deschisă de o instanță sau de altă autoritate competentă din proprie inițiativă)

În Finlanda, autoritățile nu inițiază din oficiu proceduri succesoriale. În urma decesului unei persoane, se întocmește mai întâi inventarul proprietății. Acest inventar este un document care clarifică statutul patrimoniului persoanei decedate, cu alte cuvinte inventarul activelor și pasivelor persoanei decedate.

Persoanele cărora le revine o parte din patrimoniul persoanei decedate sunt menționate în inventarul patrimoniului succesoral, împreună cu activele și pasivele soțului supraviețuitor și cu activele și pasivele comune ale celor doi soți. Inventarul patrimoniului trebuie să fie întocmit în termen de trei luni de la deces, dar administrația fiscală poate prelungi termenul dacă există motive speciale în acest sens.

Obligația de a întocmi inventarul patrimoniului succesoral revine moștenitorului care a preluat acest patrimoniu și care răspunde de gestionarea acestuia, sau oricărui executor sau administrator al patrimoniului succesoral, dacă există. Această persoană trebuie să aleagă doi administratori care să întocmească inventarul patrimoniului succesoral. La inventarul patrimoniului succesoral trebuie să se anexeze arborile genealogice al persoanei decedate. În Finlanda, actele de stare civilă sunt păstrate atât de biserici, cât și la administrația pentru evidența populației, iar extrasele oficiale din aceste registre pot fi solicitate fie de la birourile locale de evidență a populației, fie de la parohia în care a fost înregistrată persoana decedată. Inventarul patrimoniului trebuie să fie trimis Administrației fiscale finlandeze (*Verohallinto*) în termen de o lună de la întocmirea inventarului.

După decesul testatorului, beneficiarii patrimoniului trebuie să notifice moștenitorii cu privire la testament, printr-un executor judecătoresc sau prin alte mijloace verificabile și trebuie să furnizeze o copie autenticată a testamentului. În cazul în care un moștenitor dorește să conteste testamentul, acesta trebuie să introducă o acțiune în instanță în termen de șase luni de la data la care a fost notificat cu privire la testament.

Împărțirea patrimoniului poate începe numai după lichidarea lui. Lichidarea unui patrimoniu implică stabilirea dimensiunii patrimoniului succesoral, îndeplinirea obligațiilor care îi reveneau persoanei decedate și/sau care grevau patrimoniul său în ceea ce privește orice creanțe, precum și constatarea drepturilor oricărui legatar special. În scopul lichidării patrimoniului succesoral, beneficiarii vor administra în comun proprietatea, cu excepția cazului în care s-au prevăzut dispoziții speciale pentru administrarea succesiunii. În locul acestei administrări comune, beneficiarii se pot adresa instanței pentru desemnarea unui administrator al patrimoniului succesoral. După ce se transferă administrarea patrimoniului unui administrator, beneficiarii nu vor mai avea dreptul să ia decizii cu privire la patrimoniul succesoral. Obligația administratorului patrimoniului succesoral este de a lua toate măsurile necesare pentru lichidarea patrimoniului. După lichidarea patrimoniului, administratorul patrimoniului succesoral trebuie să notifice beneficiarii și să întocmească un raport. După lichidarea patrimoniului succesoral, orice beneficiar poate solicita împărțirea patrimoniului. În cazul în care persoana decedată era căsătorită ori se afla într-un parteneriat înregistrat, patrimoniul succesoral trebuie să fie împărțit înainte de a fi distribuit către moștenitori. Beneficiarii pot conveni între ei cu privire la modul de distribuire a patrimoniului succesoral. Se întocmește un act privind distribuirea acestui patrimoniu, care trebuie semnat de beneficiari care trebuie atesta de către doi martori imparțiali ca fiind autentic și corect.

De asemenea, beneficiarii pot cere în instanță desemnarea unui distribuitor al succesiunii, în baza unei hotărâri judecătorești. De obicei, se recurge la această procedură atunci când beneficiarii nu pot ajunge la un acord în ceea ce privește împărțirea patrimoniului. Administratorul sau executorul patrimoniului succesoral va fi distribuitorul patrimoniului succesoral, cu condiția ca acesta să nu fie beneficiar al patrimoniului și dacă beneficiarii îi solicită să distribuie patrimoniul și nu a fost desemnat un alt distribuitor al patrimoniului succesoral.

Distribuitorul patrimoniului succesoral trebuie să precizeze locul și momentul în care se va distribui proprietatea și trebuie să invite beneficiarii la împărțirea acesteia, într-un mod care poate fi verificat. Distribuitorul patrimoniului trebuie să ia măsuri pentru a se asigura că beneficiarii sunt de acord cu distribuirea. În cazul în care se ajunge la un astfel de acord, patrimoniul succesoral trebuie să fie distribuit în mod corespunzător. În cazul în care nu se ajunge la un acord, distribuitorul patrimoniului succesoral trebuie să distribuie proprietatea în așa fel încât fiecare beneficiar să primească o cotă din fiecare tip de activ care constituie totalitatea patrimoniului succesoral. În cazul în care patrimoniul succesoral nu poate fi distribuit în niciun alt mod, instanța poate dispune, la propunerea distribuitorului patrimoniului, ca distribuitorul să vândă anumite elemente din masa succesorală sau, dacă este necesar, toată proprietatea care constituie patrimoniul succesoral. Distribuitorul patrimoniului succesoral va întocmi și va semna un proces-verbal de împărțire a succesiunii (*perinnönjakokirja*). Orice beneficiar poate contesta distribuirea masei succesoriale printr-o acțiune în instanță împotriva celorlalți beneficiari, în termen de șase luni de la împărțirea masei succesoriale.

7 Cum și când devine cineva moștenitor sau legatar?

Moștenitorul (*perillinen*) este persoana care se află într-o relație de rudenie, maritală sau de adopție cu persoana decedată, conform dispozițiilor legii. Un legatar (*testamentinsaaja*) poate fi o persoană fizică sau o persoană juridică.

Calitatea de moștenitor sau legatar, persoana în cauză trebuie să fi fost în viață la data la care a decedat testatorul. Din această categorie poate face parte un copil conceput înainte de decesul testatorului și care ulterior este născut viu.

Un moștenitor sau beneficiar care dorește să beneficieze de drepturile sale trebuie să accepte moștenirea sau să notifice orice pretenții persoanei sau persoanelor care au acceptat moștenirea. Dacă patrimoniul succesoral nu a fost împărțit, cererea trebuie să fie prezentată persoanei care administrează patrimoniul succesoral ori instanței. De asemenea, cererea poate fi trimisă instanței. Se consideră că moștenitorul sau legatarul a acceptat succesiunea sau, dacă s-a angajat să administreze patrimoniul singur sau împreună cu altă persoană, a participat la întocmirea inventarului masei succesoriale ori la împărțirea acesteia sau a luat orice alte măsuri în legătură cu masa succesorală în cauză.

8 Preiau moștenitorii datoriile defunctului și, dacă da, în ce condiții?

Beneficiarii succesiunii nu răspund în mod individual pentru datoriile persoanei decedate. Un beneficiar al succesiunii responsabil de întocmirea inventarului masei succesoriale va răspunde personal pentru datoriile persoanei decedate numai dacă omite să prezinte inventarul patrimoniului succesoral în termenul prevăzut.

Datoriile persoanei decedate și cele care grevează patrimoniul acesteia vor fi achitate din activele patrimoniului succesoral. Cu toate acestea, beneficiarii vor răspunde în mod individual pentru orice datorii pe care le-au contractat pe seama patrimoniului succesoral.

9 Ce documente și/sau informații sunt necesare de obicei pentru înregistrarea bunurilor imobile?

Documentele necesare pentru înregistrarea bunurilor imobile diferă în funcție de faptul dacă proprietatea în cauză a fost obținută prin succesiune sau prin testament. Cererea de înregistrare a proprietății pe baza succesiunii trebuie să cuprindă inventarul patrimoniului succesoral, procesul-verbal de împărțire a patrimoniului, documentele din care rezultă arborele genealogic al persoanei decedate, orice evidențe privind partajul succesoral, precum și orice documente referitoare la transferul proprietății moștenite. Solicitantul trebuie să dovedească, de asemenea, faptul că distribuirea masei successorale a intrat în vigoare prin anexarea la cerere a unui document de acceptare semnat de toți beneficiarii sau a unui act cu forță juridică eliberat de instanța competentă din raza de domiciliu a persoanei decedate.

Cererea de înregistrare a proprietății întemeiată pe testament trebuie să includă inventarul patrimoniului succesoral, documentele din care rezultă arborele genealogic al persoanei decedate, testamentul în original, un certificat care să ateste că testamentul are forță juridică și dovada că toți moștenitorii au fost notificați cu privire la testament. În cazul în care lista cu beneficiarii patrimoniului succesoral trebuie să fie atestată ca fiind autentică și corectă de către un birou de evidență a populației, nu mai este nevoie să se anexeze la cerere documentele din care rezultă arborele genealogic.

9.1 Este numirea unui administrator obligatorie sau obligatorie la cerere? Dacă ea este obligatorie sau obligatorie la cerere, ce demersuri trebuie efectuate?

Nu este obligatoriu să se solicite desemnarea unui administrator al patrimoniului succesoral. În cazul în care o instanță primește o cerere pentru desemnarea unui administrator al patrimoniului succesoral, instanța trebuie să desemneze un administrator al patrimoniului succesoral care să se ocupe de administrarea patrimoniului succesoral. Cererea poate fi făcută de către orice moștenitor sau legatar sau de executorul testamentului. De asemenea, activele patrimoniului pot să fie transferate administratorului patrimoniului succesoral în baza cererii formulate de un creditor al patrimoniului succesoral sau al persoanei decedate, sau de o persoană responsabilă pentru datoriile persoanei decedate.

9.2 Cine este îndrăuit să execute dispoziția pentru cauză de moarte lăsată de defunct și/sau să administreze patrimoniul succesoral?

Beneficiarii patrimoniului succesoral vor administra în comun activele care constituie patrimoniul succesoral, cu excepția cazului în care au fost prevăzute dispoziții speciale pentru administrarea succesiunii. Persoanele care dețin o cotă din patrimoniul succesoral al persoanei decedate pot, de asemenea, să convină asupra administrării comune a patrimoniului succesoral și ca patrimoniul să rămână nedivizat până la o notificare ulterioară sau până la un anumit termen limită.

Patrimoniul succesoral al unei persoane decedate poate fi transferat administratorului patrimoniului succesoral prin hotărâre de instanță. În acest caz, administrarea în comun de către beneficiari va înceta și aceștia nu vor mai avea dreptul să ia o decizie cu privire la patrimoniul succesoral, chiar dacă astfel de decizii sunt adoptate în unanimitate.

Poate fi desemnată o anumită persoană care să administreze patrimoniul în calitate de executor al testamentului persoanei decedate. Sarcina executorului este de a se asigura că patrimoniul este lichidat și de a executa testamentul. Executorul se va ocupa de chestiunile care altfel ar fi fost responsabilitatea beneficiarilor patrimoniului succesoral sau a administratorului patrimoniului succesoral. Numirea unui executor nu împiedică numirea unui administrator al patrimoniului succesoral. În cazul în care în testament este desemnat un executor testamentar, acesta va fi numit și administrator, cu excepția cazului în care există motive întemeiate de a nu se proceda astfel.

9.3 Ce competențe are un administrator?

Administrarea în comun a patrimoniului succesoral necesită unanimitate, cu excepția unor cazuri speciale. În cazul administrării în comun a patrimoniului succesoral, beneficiarii reprezintă patrimoniul în relațiile cu terții și în cauze legate de patrimoniul succesoral. Cu toate acestea, poate fi inițiată o acțiune care nu suferă amânare, chiar dacă nu se poate obține acordul tuturor beneficiarilor. Aceștia pot, de asemenea, să desemneze un administrator.

În cazul în care se desemnează un administrator al patrimoniului succesoral, instanța va emite acestuia un document de numire în care se precizează patrimoniul succesoral la care se referă desemnarea. Competențele administratorului acoperă doar patrimoniul succesoral pentru care a fost desemnat ca administrator. După ce patrimoniul succesoral a fost transferat administratorului, acesta va reprezenta patrimoniul succesoral în relațiile cu terții și în cauzele legate de patrimoniul succesoral. Administratorul trebuie să ia orice măsuri pe care le consideră necesare pentru lichidarea patrimoniului. Administratorul trebuie să-i consulte pe beneficiari cu privire la anumite chestiuni care prezintă importanță pentru aceștia. Chiar și în astfel de cazuri, administratorul poate acționa fără să fi obținut consimțământul beneficiarilor succesiunii.

Domeniul de aplicare al competențelor executorului testamentar în timpul procesului de lichidare depinde de testament. Cu excepția cazului în care se prevede altfel în testament, executorul va avea aceleași competențe ca și administratorul patrimoniului succesoral.

10 Ce documente sunt eliberate de obicei, în temeiul legislației naționale, în cursul sau la finalul unei cauze de succesiune pentru atestarea statutului și a drepturilor beneficiarilor? Au aceste documente efecte probatorii specifice?

Documentele emise la încheierea procedurilor successorale și care atestă statutul și drepturile beneficiarilor sunt inventarul patrimoniului și procesul-verbal de împărțire a patrimoniului succesoral.

Inventarul patrimoniului succesoral trebuie să specifice beneficiarii, activele și pasivele testatorului, beneficiarii și soțul supraviețuitor (chiar dacă nu este beneficiar al succesiunii).

Procesul-verbal de împărțire a masei successorale constituie baza pentru distribuirea patrimoniului. Totuși aceste nu este un document cu titlu executoriu, în sensul că ar putea fi utilizat drept temelie pentru inițierea procedurii de punere în executare sau pentru transferul dreptului de proprietate asupra unui activ.

Orice măsură de punere în executare va necesita o nouă hotărâre judecătorească definitivă.

Conceptul de forță probatorie formală a unui act nu este recunoscut în Finlanda.

Ultima actualizare: 02/03/2018

Versiunea în limba națională a acestei pagini este administrată de punctul de contact RJE respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Nici RJE și nici Comisia Europeană nu-și asumă nicio răspundere sau responsabilitate în legătură cu informațiile sau datele pe care le conține ori la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.